

**שנים אדוקין בשטר
חידושי הרמב"ן
בבא מציעא ז:**

מאיר ליכטנשטיין
אורות שאול חורף תשפ"א

שנים אדוקין בשטר

בבא מציעא ז, ב

אמר רבי אלעזר: מחלוקת בששניהם אדוקים
בטופס ושניהם בתורף,
אבל אחד אדוק בטופס ואחד אדוק בתורף - זה
נוטל טופס וזה נוטל תורף.
ורבי יוחנן אמר: לעולם חולקין.

רש"י

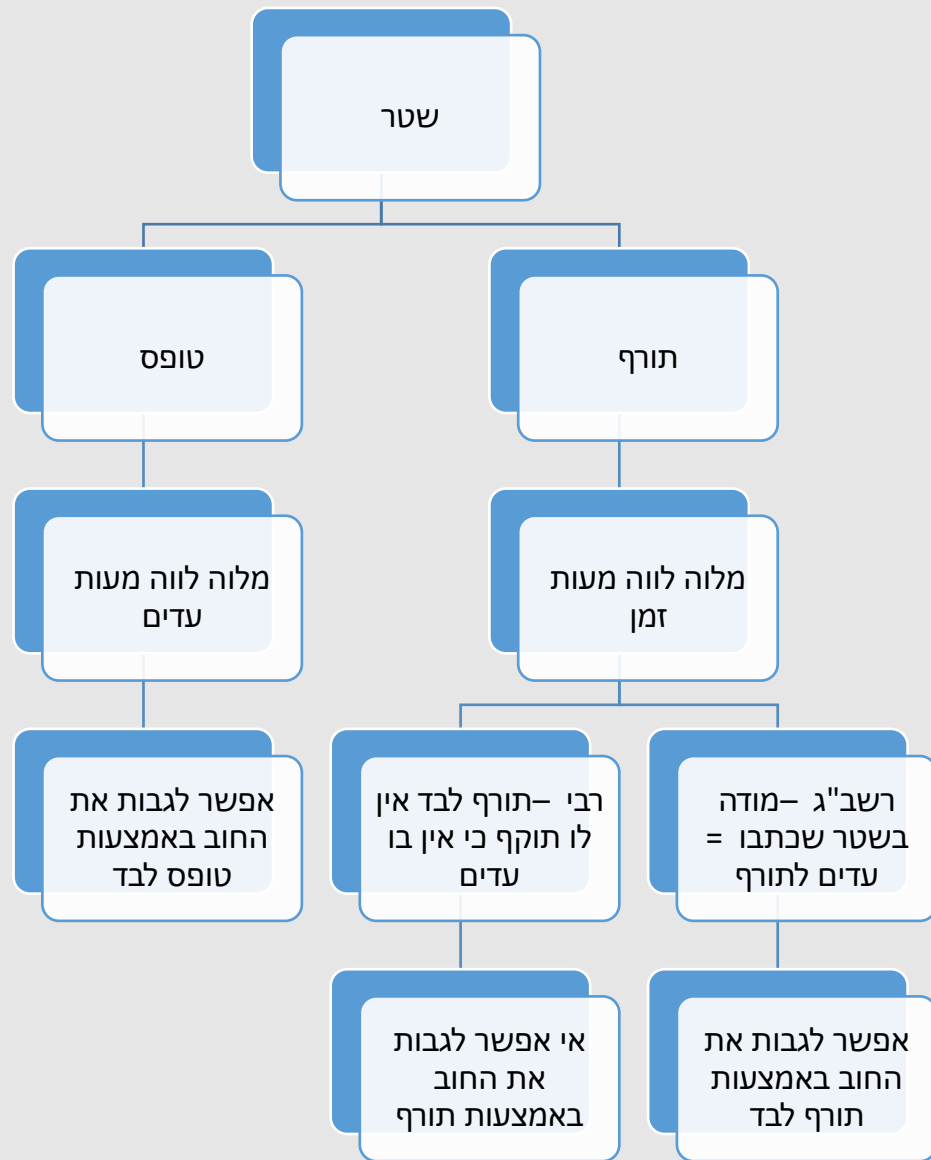
מחלוקת = יחלוקו

תורף – ראש השטר = מקום המלוה והלוה והערב והמעות והזמן

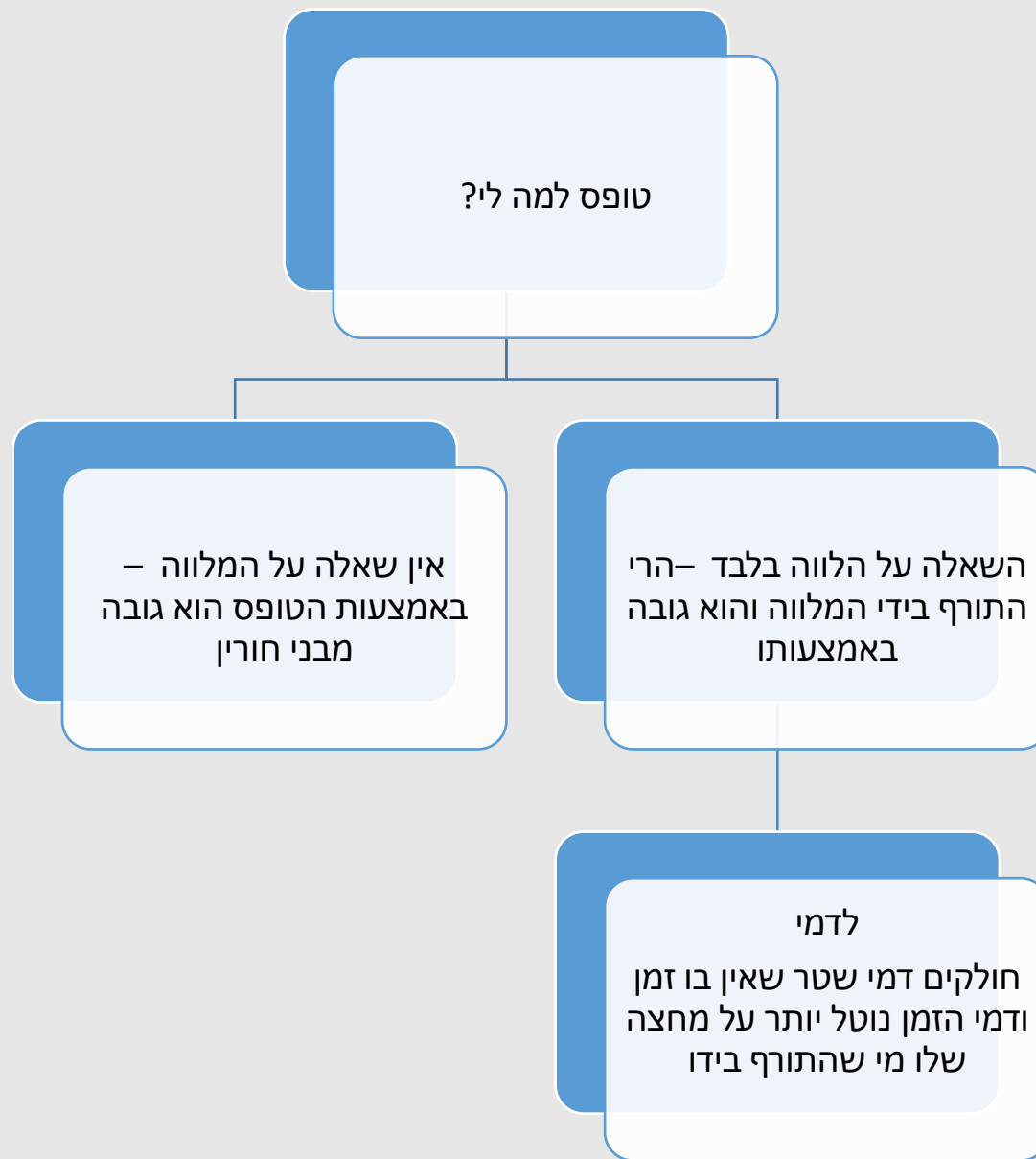
טופס – מה שחוזר למטה = יש בו את כל מה שכתוב בתורף למעט זמן

העדים צמודים לטופס; התורף מתקיים מכוח 'מודה בשטר שכתבו' (לכן הדיון מוגבל לשיטת רשב"ג ואינו אליבא דרבי, כי לשיטתו אין לתורף עדים)

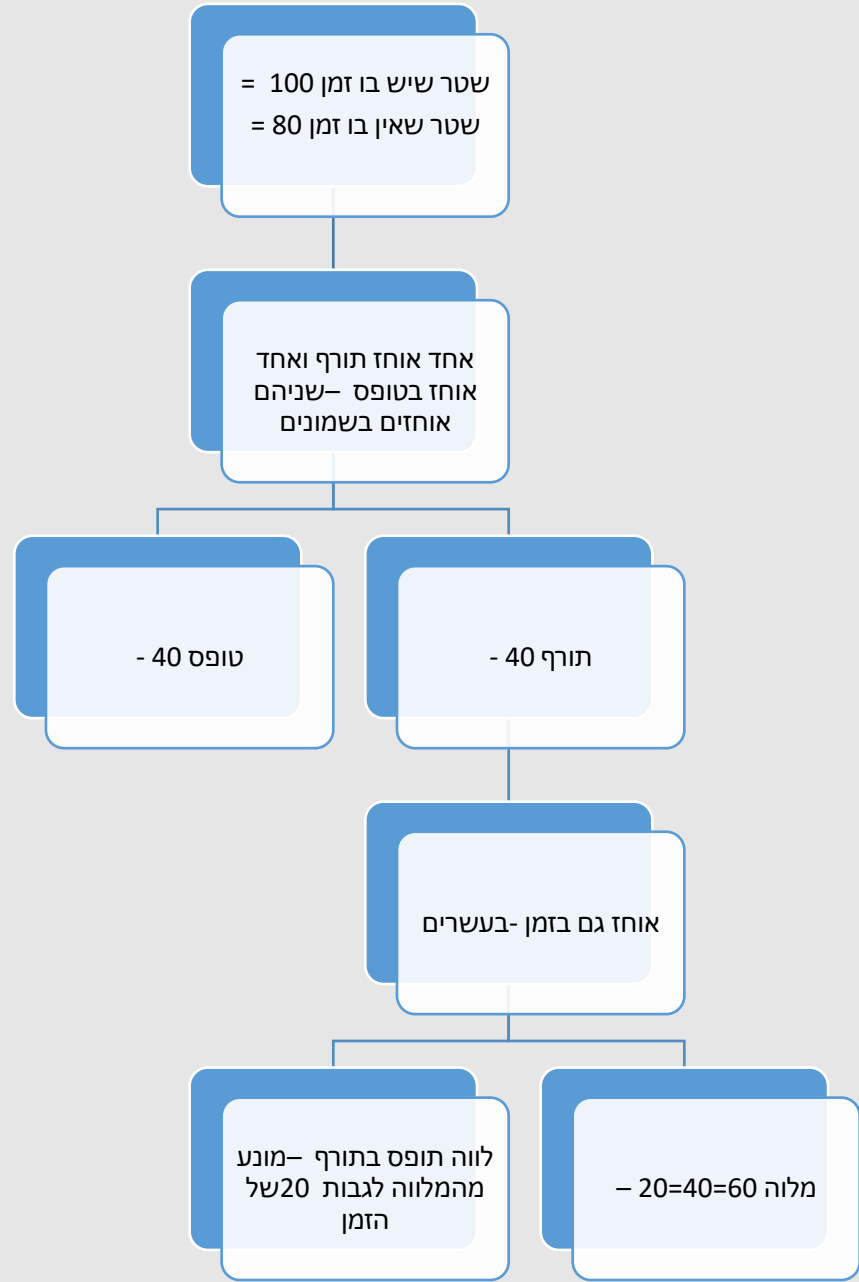
רש"י

טופס למה לי (גרסת הרמב"ן וכ"י המבורג) וכי לצור על פי צלוחיתו צריך

לדמי - דוגמא שמר של 100

= שטר שיש בו זמן 100
= שטר שאין בו זמן 80

אחד אוחז תורף ואחד
אוחז בטופס - שניהם
אוחזים בשמונים

טופס 40 -

תורף 40 -

אוחז גם בזמן - בעשרים

לווה תופס בתורף - מונע
מהמלווה לגבות 20 של
הזמן

מלווה 20=40=60 -

האם רק לרשב"ג? בלשון אחרת – איך מתגברים על העדר עדים בתורף – טענות רמב"ן נגד רש"י

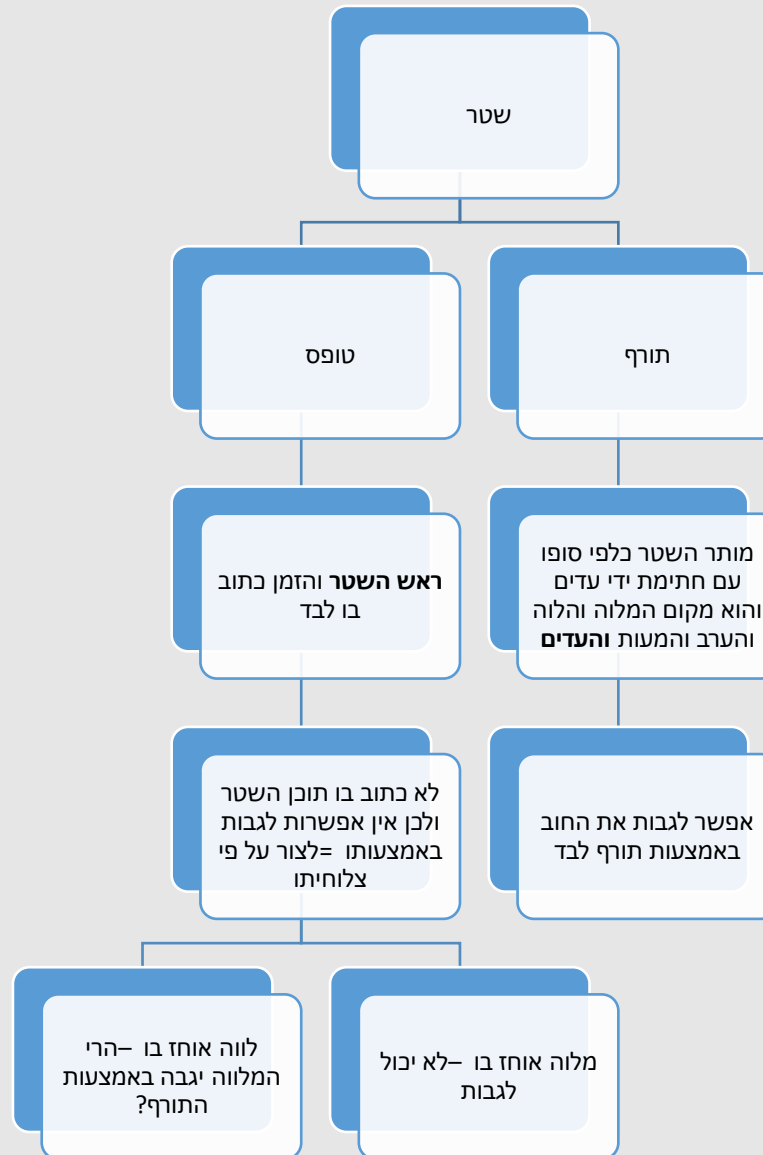
'מודה בשטר' תופס בשטר שיש בו עדים
אם אין עדים בתורף – ההודאה לא תקיים את התורף

ר' אלעזר אמר גם לרבי שבשטר מקויים - יחלוקו

כיון שהדבר לפנינו שהוא של שטר גמור ואינו מזוייף הרי אנו עליו כעדי
מסירה או כב"ד שנמחק חתימת שטר בפניהם והרי אנו קיומו

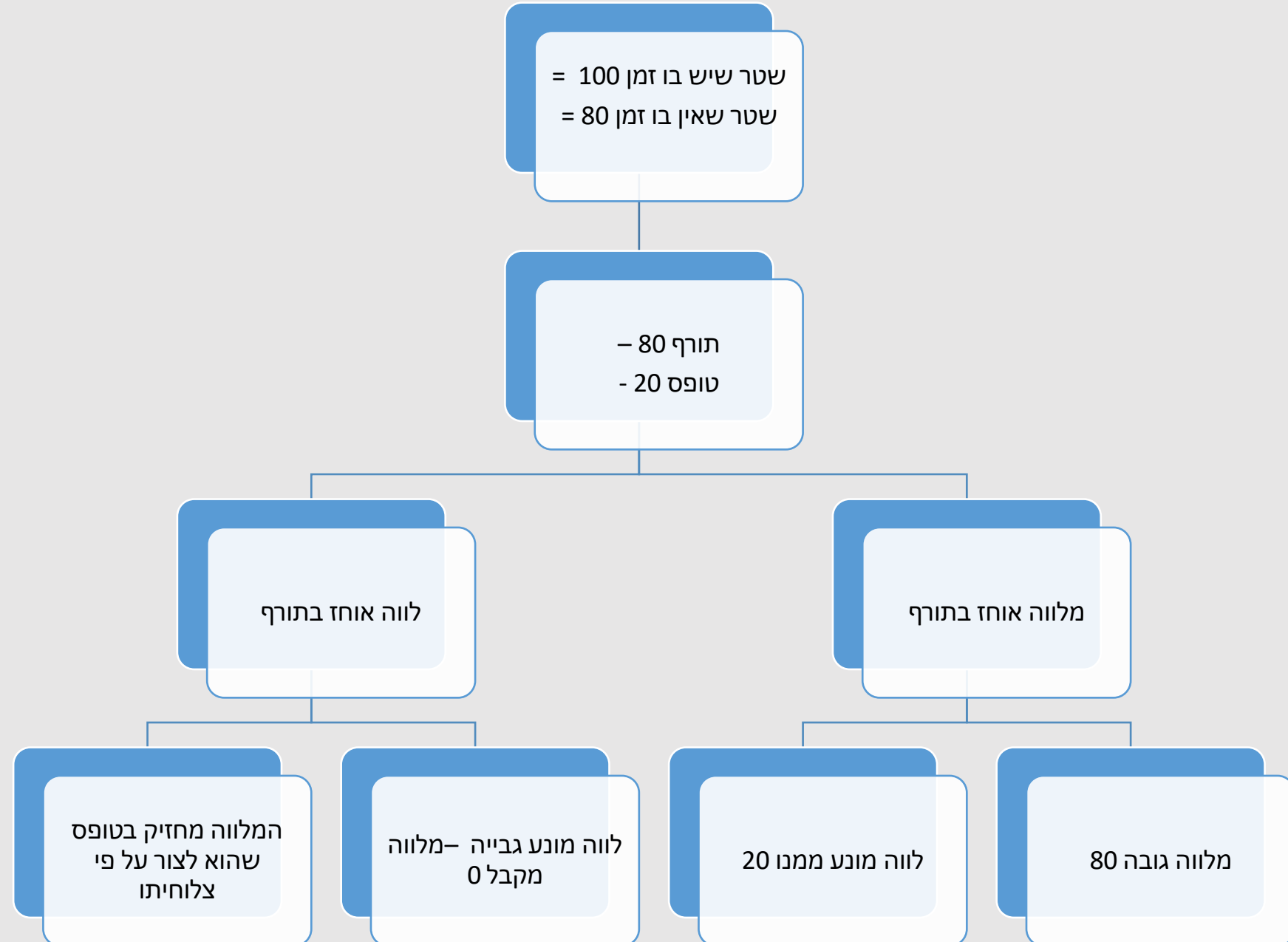
הערה נוספת - ייתכן שטר בלא טופס – אין חובה לחזור על כל השטר
בחלקו התחתון

מפרשים אחרים

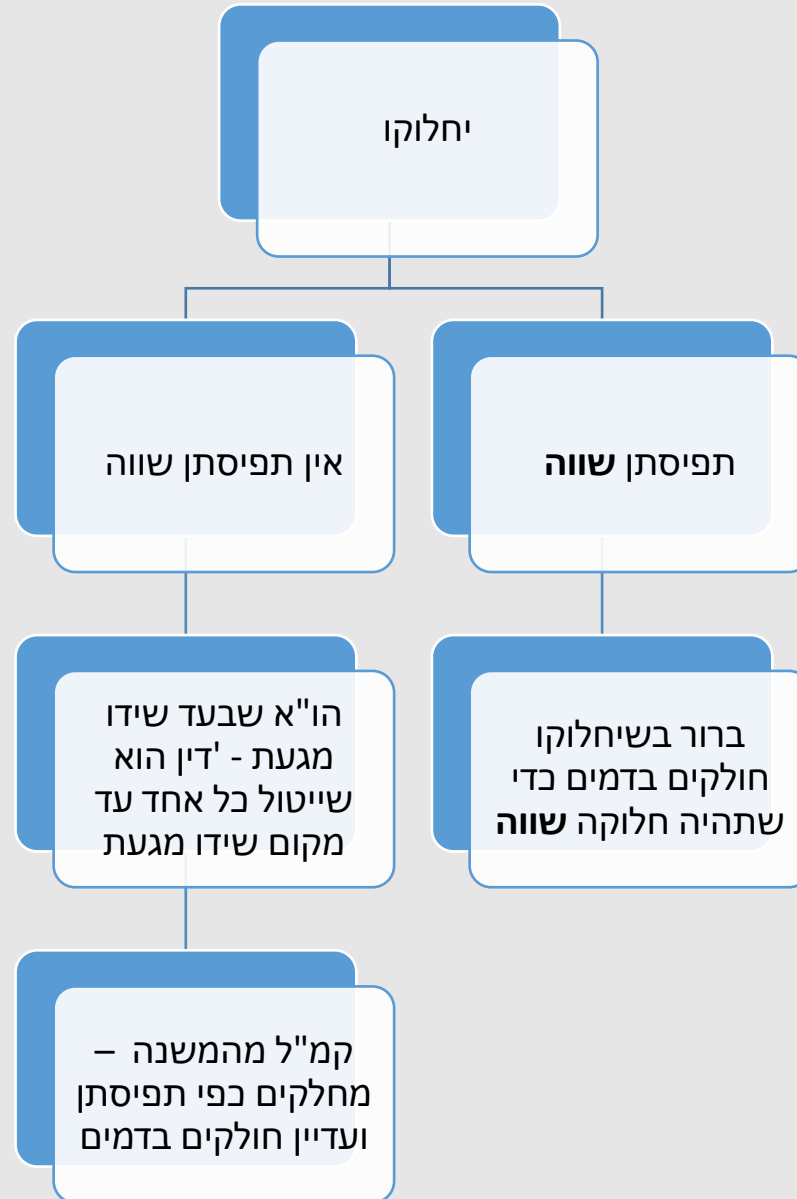

לדמי – דוגמא שמר של 100

דמי –למה השאלה נשאלה על ר"א ולא על הברייתא ז. שכתוב בה 'יחלוקו'

ירושלמי

ירושלמי בבא מציעא א, א
ותני שנים שהיו תופסין בשטר זה אומר שלי ואבד ממני וזה אומר שלי הוא שפרעתיו לך יתקיים
השטר בחותמיו דברי רבי.
רבן גמליאל אומר יחלוקו
א"ר אלעזר הכל הולך אחר התפוס בעדים
אמר רב אין שמעתינה אתיא כר"ש

'התפוס בעדים = 'התורף
ראיה למי שסובר שהתורף כולל את חתימות העדים

התופס בתורף נחשב תופס לבדו את החוב – גובה את כולו

רמב"ן – ההסבר של דמי 'דאמרינן' – 'אינו מעיקר הגמרא – תוספת פרשנית

יחידה > 7 / 8 < דפוס וילנא ע"ב 39 - 46 תצוגה רגילה תצוגה גמישה

רשימת עדי הטסח (11)

א"ל	לדמי	דאמר	הכי	שטרא	דאית	ביה	זמן	כמה	שוי	ודלית	ביה	מיקום
א"ל	לדמי	דאמר	הכי	שטרא	דאית	ביה	זמן	כמה	שוי	ודלית	ביה	וילנא
אמ' לי	לדמי	דאמר	הכי	שטרא	דאית	ביה	זמן	כמה	שוי	ודל'	ביה	ונציה (ר"פ - רפ"ג)
א' לי	לדמי	דאמ'	הכי	שטרא	דאית	ביה	זמן	כמה	שוי	ודל'	ביה	שונציונו (רמ"ד - רמ"ט)
אמ' ל'	לדמי	[דאמר']	הני	שטרא	דאית	ביה	זמן	כמה	שוה	ודלית	ביה	פירנצה 8-9
אמ' ליה	לדמי	דאמרינן		שטרא						דאית	ביה	המבורג 165
א"ל	לדמי	[[ד]אמר']	הכי	שטר'	דאית	ביה	זמן	כמ'	שוי	ודל'	ב'	מינכן 95
אמ' ליה	לדמי	דאמ'רי	הכי	שטרא	דאית	ביה	זמן	כמה	שוי	ודלית	ביה	אסקוריאל
א"ל	לדמי	*פיר' דאמרינן	הכי	שטרא	דאית	ביה	זמן	כמה	שוי	ודלית	ביה	וטיקן 115 א
א"ל	לדמי	דאמר'		שטר'						דאית	ביה	וטיקן 117

הסבר הרמב"ן לסוגיה ז:

